

FINANSMINISTERIET

Handlingsplan for fremme af danskere i EU

December 2017

Handlingsplan for fremme af danskere i EU
December 2017

Denne publikation er udarbejdet af
Finansministeriet
7. kontor
Christiansborg Slotsplads 1
1218 København K
Telefon 33 92 33 33

Elektronisk publikation:
ISBN: 978-87-93531-27-7

Publikationen kan hentes på
Finansministeriets hjemmeside
fm.dk

Indhold

Indledning	4
1. Handlingsplanens initiativer	6
1.1 Udsendelse af flere nationale eksperter	6
1.2 Målrettet information og kompetenceudvikling for ansatte i centraladministrationen og Bruxelles	7
1.3 Antallet af finansierede stipendiater ved Europa-Kollegiet forøges	8
1.4 Flere danskere i Junior Professionals in Delegations – programmet	9
1.5 Fælles målrettet indsats sammen med EPSO	9
1.6 Mentorordning for danskere bosat i Bruxelles	10
1.7 Meritering	10
1.8 Ny tolkeuddannelse på Aarhus Universitet	11

Indledning

Danmark ventes inden for en kort årrække at blive underrepræsenteret i EU-institutionerne. Med færre danskere i EU svækkes mulighederne for at få indsigt og indflydelse. Regeringen styrker derfor indsatsen for at få flere danskere ansat ved EU-institutionerne.

EU udgør et vigtigt forum for varetagelse af danske interesser, og beslutninger truffet på EU-niveau har stor betydning for det danske samfund. Det er derfor også vigtigt med danske ansatte i EU-institutionerne, således at danske synspunkter, holdninger og værdier er repræsenteret på alle niveauer. Det er på den baggrund bekymrende, at Danmark inden for en kort årrække ventes at blive underrepræsenteret i EU-institutionerne.

Det skyldes, at mange af de danskere, der blev ansat ved EU's institutioner, da Danmark blev medlem i 1973 og årene derefter, er på vej på pension. Alene i EU-kommissionen ventes over 40 pct. af de danske ansatte at gå på pension over de næste 10 år. De seneste års ansættelser af danskere har desværre været utilstrækkelige i forhold til at opveje afgang. Trods en allerede fokuseret indsats siden 2013 har for få danskere bestået de optagelsesprøver (concours'er), der giver adgang til ansættelse i EU-institutionerne. Regeringen styrker derfor indsatsen markant for at få flere danskere ansat i de kommende år.

Denne handlingsplan for fremme af danskere i EU indeholder en række initiativer, der alle har til formål at styrke dansk repræsentation i EU. Handlingsplanen udgør en del af udmøntningen af regeringens samlede udenrigs- og sikkerhedspolitiske strategi.

Handlingsplanens initiativer:

- Regeringen vil udsende flere nationale eksperter til EU.
- Regeringen vil igangsætte målrettet information om adgangsprøver, EU karriere og kompetenceudvikling, herunder for relevante faggrupper i og uden for centraladministrationen og for danskere bosat i Bruxelles.
- Regeringen forøger antallet af finansierede stipendiater ved Europa-Kollegiet.
- Regeringen øger antallet af danskere i Junior Professionals in Delegations programmet 2017-19.
- Der igangsættes en målrettet fælles indsats sammen med EU's personaleselektionskontor, EPSO.
- Regeringen vil facilitere en mentorordning for danskere bosat i Bruxelles med interesse i en EU-karriere.
- Regeringen vil sikre meritering af international erfaring, herunder EU-ophold.
- Regeringen opretter en ny tolkeuddannelse på Aarhus Universitet.

Handlingsplanens initiativer supplerer den allerede eksisterende indsats og skal ses som komplementerende hertil. Der blev i 2013 således igangsat en styrket indsats på baggrund af anbefalingerne fra det såkaldte Fischer Boel-udvalg, der primært var målrettet unge studerende på de videregående uddannelser og nyuddannede, og vedrørte oplysnings- og motiveringskampagner, udarbejdelse af materiale om EU-karriereveje samt fokuseret træning til EU's generelle optagelsesprøver (generalistconcours). Der er fortsat nødvendigt med disse aktiviteter, men idet EU-institutionerne i stigende grad søger medarbejdere med erhvervs erfaring inden for offentlig administration og EU, er der behov for at supplere indsatsen med et mere målrettet fokus på ansatte i centraladministrationen og Bruxelles, der med deres baggrund står stærkt i forhold til ansættelse i EU.

1. Handlingsplanens initiativer

Der igangsættes en række initiativer, der alle har til formål at styrke dansk repræsentation i EU

1.1 Udsendelse af flere nationale eksperter

Regeringen vil udsende flere nationale eksperter på tværs af den danske centraladministration. Formålet er at øge dansk indsigt og indflydelse på kort sigt samt øge interessen for en længerevarende EU-karriere blandt de sekunderede nationale eksperter. Udsendelserne vil være målrettet politikområder, der har strategisk og stor politisk betydning for Danmark.

Regeringen fastlægger som mål, at det nuværende antal af udsendte nationale eksperter skal være fordoblet inden udgangen af 2025. Det betyder, at der senest ved udgangen af 2025 vil være knap 100 udsendte danske nationale eksperter i EU's institutioner. De nationale eksperter vil skulle repræsentere alle ministerier for at sikre størst mulig indflydelse og indsigt.

I tillæg til øget udsendelse af nationale eksperter, vil Danmarks årlige andel på 7 nationale eksperter i professionel træning (såkaldte NEPT'er) fortsat blive fuldt udnyttet.

Boks 1

Sekunderede nationale eksperter

Ansatte i den danske centraladministration eller andre offentlige myndigheder har mulighed for at blive udsendt som sekunderet national ekspert til EU's institutioner for en tidsbegrænset periode på op til fire år. Ordningen har det dobbelte formål dels at tilføre EU ekspertviden fra medlemslandenes nationale og lokale administrationer, og dels at bibringe de sekunderede eksperter indsigt i EU's politikker og arbejdsformer, som kan være til nytte ved senere tilbagevenden til den nationale administration. De fleste EU-institutioner – herunder EU-Kommissionen, Rådssekretariatet, Europaparlamentet og Den Fælles Udenrigstjeneste – modtager sekunderede nationale eksperter.

Nationale eksperter i professionel træning

NEPT-programmet er i store træk sammenligneligt med sekunderede nationale eksperter, men udsendelsesperioden varer mellem 3 og 5 måneder. Kandidaterne kan enten udsendes til EU-Kommissionen eller Den Fælles Udenrigstjeneste.

1.2 Målrettet information og kompetenceudvikling for ansatte i centraladministrationen og Bruxelles

Der er de senere år ikke tilstrækkeligt mange danskere, der har bestået EU-adgangsprøverne. Det er generelt tale om en prøveform, der er fremmed for dansk skoletradition, og som afvikles under tidspres. Der er således behov for oplysning og motivering omkring prøven samt for at tilbyde interesserede målrettet træning. Der har på baggrund heraf allerede i 2017 været afholdt flere intensive træningsforløb, der i tilknytning til oplysningsarrangementer vil fortsætte fremover. Træningen i EU-adgangsprøven og oplysningsarrangementer vil fortsat som tidligere være åben overfor alle interesserede danskere.

Der er samtidig behov for at supplere det generelle fokus med en særlig indsats for ansatte i centraladministrationen og Bruxelles. EU-institutionerne søger i stigende grad medarbejdere med erhvervs erfaring inden for offentlig administration og EU, ligesom erhvervs erfaring giver kandidaterne en bedre ballast til at gennemføre de interviews og simulerede jobsituationer, der er en del af EU's optagelsesprøve. Erfaringen viser således, at de danske kandidater, der består EU's adgangsprøve (concours), typisk er i starten af 30'erne og har erfaring fra Bruxelles eller den danske centraladministration. Derfor iværksætter regeringen en målrettet indsats for ansatte i centraladministrationen og danskere bosat i Bruxelles med interesse i en EU-karriere.

Ansatte i centraladministrationen

To gange årligt vil der blive afholdt generelle informationsmøder med fokus på mulige EU-karriereveje og ansættelsesformer, fx kontraktansættelse, ansættelse i EU's agenturer og EU's optagelsesprøver. Interesserede vil løbende modtage informationer og nyheder om forskellige EU-jobs.

Der igangsættes et målrettet træningsforløb for særligt motiverede og talentfulde ansatte i centraladministrationen i forbindelse med EU's generelle optagelsesprøve (generalistconcours). Forløbet vil være afgrænset til 20 personer årligt, der indstilles på tværs af hele centraladministrationen. Forløbet kan søges af alle, idet udvælgelsen og indstilling til forløbet foretages af ledelsen i de respektive ministerier. Der forudsættes en stærk involvering fra deltagernes side såvel som deltagernes hjemmeorganisation og ledelse.

Der afholdes ligeledes træningsforløb i forbindelse med optagelsesprøver for specialister (specialistconcours), hvor EU-institutionerne søger medarbejdere med flere års erfaring inden for eksempelvis økonomi, jura, udviklingsbistand osv. Her vil ansættelse i centraladministrationen eller i internationale organisationer ofte være en fordel. Træningsforløb i relation til specialistconcours vil være åbent for alle kvalificerede ansatte i centraladministrationen og relevante offentlige institutioner.

Danskere bosat i Bruxelles

Der vil blive afholdt intensiv concourstræning for særligt kvalificerede og motiverede danske kandidater bosat i Bruxelles i forbindelse med EU's generelle optagelsesprøve (generalistconcours). Træningsforløbet vil foregå i Bruxelles og være åbent for alle, herunder danske ansatte ved interesseorganisationer, forskellige repræsentationskontorer og udsendte nationale eksperter. Derudover vil det for særligt motiverede og talentfulde udsendte nationale eksperter, der ønsker en fremtidig karriere i EU-institutionerne, være muligt at søge om støtte eller kompetenceudvikling i forbindelse med forberedelse af specialist- eller generalistconcours.

Danskere bosat i Bruxelles med interesse i en EU-karriere, herunder særligt praktikanter, vil løbende modtage information om EU-karrieremuligheder, ledige stillinger i EU's institutioner og forskellige ansættelsesmuligheder.

Boks 2

Generalistconcours

EU's adgangsprøve for generalister (generalistconcours) er åben for alle med en akademisk uddannelse. Der kræves en bachelorgrad for at kunne deltage i generalistconcoursen. Der er ikke noget krav om erhvervs erfaring.

Specialistconcours

EU's adgangsprøve for specialister (specialistconcours) er målrettet personer med specialist-kompetencer inden for et givent område. Der vil som oftest være krav om en kandidatgrad og flere års dokumenteret erhvervs erfaring inden for pågældende fagområde.

1.3 Antallet af finansierede stipendiater ved Europa-Kollegiet forøges

Europa-Kollegiet tilbyder etårige kandidatuddannelser i diverse EU-discipliner og er målrettet ansættelse i og omkring EU-institutionerne. Den danske Europa-bevægelse er sekretariat for komiteen, der forestår udvælgelsen af kandidaterne og promoveringen af ordningen. Der har hidtil været fire finansierede stipendiater for danske studerende. Europa-Kollegiet er den uddannelsesinstitution, hvorfra flest EU-embedsmænd kommer.

Fra og med det akademiske år 2018/2019 forøger regeringen antallet af statsstipendier med 50 pct., således at der i alt tilbydes seks finansierede pladser om året til danske studerende. Der vil endvidere i samarbejde med Europabevægelsen blive gjort en ekstra indsats for at promovere muligheden for ophold ved Kollegiet.

1.4 Flere danskere i Junior Professionals in Delegations – programmet

Europa Kommissionen og Den Fælles Udenrigstjeneste giver hvert andet år to yngre universitetskandidater fra hvert af EU's medlemsstater mulighed for en toårig ansættelse ved EU's delegationer. Medlemsstaterne har mulighed for bilateralt at finansiere yderligere ansættelserne og som en del af regeringens indsats for flere danske ansatte i EU-institutionerne, har Danmark finansieret yderligere 5 stillinger i 2017 (mod 2 i 2015), som vil søges fastholdt i 2019. Juniormedarbejderne anses for at have gode muligheder for at søge ansættelse i EU-institutionerne efterfølgende.

1.5 Fælles målrettet indsats sammen med EPSO

Der igangsættes en fælles indsats med EU's personaleselektions kontor, EPSO. EPSO har udvalgt Danmark som ét af otte prioritetslande, der har en udfordring i forhold til deltagelses- og beståelsesprocent ved EU's optagelsesprøver. Den fælles indsats vil bl.a. indeholde aktiviteter som allerede gennemføres i dag, men som styrkes og samtidig indsættes i et mere struktureret aftaleforløb. Hertil kommer en række nye initiativer, som er under drøftelse med EPSO.

Der kan som eksempel på igangværende initiativer, der styrkes og målrettes nævnes følgende:

- Der vil blive afholdt flere EU-karrierearrangementer. Der vil både være tale om større arrangementer om EU-karriere generelt med minister- og/eller kommissærdeltagelse. Der vil også blive afholdt mindre arrangementer – eksempelvis i samarbejde med relevante fakulteter på universiteterne og fagforeninger – med specifikt fokus på mulighederne for en karriere i EU-systemet inden for bestemte fagområder. Der er i dag ikke tilstrækkelig opmærksomhed omkring beskæftigelsesmulighederne i EU-institutionerne for kandidater med en anden baggrund end den samfundsvidenskabelig, hvilket vil kunne afhjælpes via arrangementet med et mere specifikt fokus på bestemte faggrupper, herunder humaniora, naturvidenskab og ingeniørvidenskab. EPSO vil stille med oplægsholdere, der kan fortælle om karrieremulighederne og concours'en.
- EPSO udpeger 2 EU-karriereambassadører per medlemsland og tilbyder dem træning og materiale vedrørende karrieremulighederne i EU. EU-karriereambassadørerne udpeges blandt de studerende på de højere læreanstalter og har til opgave at øge opmærksomheden og viden om beskæftigelsesmuligheder i EU blandt deres medstuderende via afholdelse af karrierearrangementer, workshops osv. Fra dansk side er yderligere 15 ambassadører bilateralt finansieret i 2017-18, således at det generelle vidensniveau blandt de studerende

om EU-karriere højnes. Alle EU-karriereambassadørerne trænes af EPSO samt tilbydes assistance i forbindelse med deres arrangementer, og netværk blandt dem bliver faciliteret. Der vil blive udpeget minimum samme antal EU-karriereambassadører i det akademiske år 2018-19.

- Karrierevejlederne på de højere læreanstalter har en vigtig rolle i at rådgive de studerende om muligheder for praktikophold og efterfølgende ansættelse i EU-institutionerne. Karrierevejlederne ved 8 højere læreranstalter har – ligesom karriereambassadørerne – fået træning ved EPSO og tilbydes assistance i forbindelse med arrangementer om EU-karriere samt relevant materiale herom. Der afholdes halvårlige møder i karrierevejledernetværket.
- EPSO arbejder i samarbejde med medlemslandene på et online-træningsmodul til forberedelse til af concours'en. Fra dansk side leveres input og forslag til modulet med henblik på at sikre, at det også tager højde for dansk skoletradition og mentalitet.
- Som noget nyt afholder EPSO virtuelle karrierearrangementer i de otte fokuslande (se ovenfor), hvor interesserede har mulighed for at få mere viden om EU-karriereveje og adgangsprøver via ”chat-fora”. I et specifikt tidsrum på en annonceret dato vil danskere – uanset hvor de opholder sig - således kunne få svar direkte fra EPSO på deres specifikke spørgsmål om karriermuligheder. De virtuelle arrangementer er et alternativt til at møde op personligt til en karrieredag og vil blive promoveret bredt via universitetsnetværk, fagforeninger og ministerier.

1.6 Mentorordning for danskere bosat i Bruxelles

Der er i samarbejde med DJØF igangsat en mentorordning for yngre danskere bosat i Bruxelles. Formålet med ordningen er rådgivning og sparring om mulighederne for en karriere i EU-institutionerne. Forløbet varer 2-3 måneder og er tilrettelagt således, at også de mange danske praktikanter i Bruxelles kan deltage. Mentorer er erfarne medarbejdere fra EU-institutionerne.

1.7 Meritering

Det er vigtigt for danske virksomheder og den offentlige administration at have medarbejdere med international erfaring og udsyn. Det kan fremmes ved, at udlandsophold og international erfaring meriteres i forbindelse med tilbagevenden til Danmark. Der vil derfor blive arbejdet for at sikre meritering af EU-erfaring i centraladministrationen i forbindelse med ansættelse og i forbindelse med tilbagevenden efter udstationering.

1.8 Ny tolkeuddannelse på Aarhus Universitet

Som led i regeringens Strategi for styrkelse af fremmedsprog i uddannelsessystemet understøttes et udbud af en overbygningsuddannelse i konferencetolkning på Aarhus Universitet. Overbygningsuddannelsen skal sikre, at der fortsat vil være konferencetolke, der kan varetage højt specialiserede tolkeopgaver på højeste niveau i bl.a. EU's institutioner. Aarhus Universitet har allerede en tolke- og translatørspecialisering på deres kandidatuddannelse i erhvervsprog og international erhvervskommunikation, og med det nye uddannelsesudbud bliver det faglige tolke- og translatørmiljø styrket.

fm.dk